

ARTERİAL KAN ALMA MODELİ

Malzemenin özellikleri :

- Gerçek boyutta, anatomik yapıya uygun kol maketidir.
- Arterial kan gazı örnekleme için, arterial kan örneği almayı amaçlamaktadır.
- Radial ve brachial arter nabız simülasyonu sağlamaktadır.

ARTTER KAN GAZI ÖRNEKLENMESİ

Hazırlık:

1. Hastaya yapılacak işlem anlatılmalı ve ponksiyon yapılacak yere göre pozisyon verilmelidir:

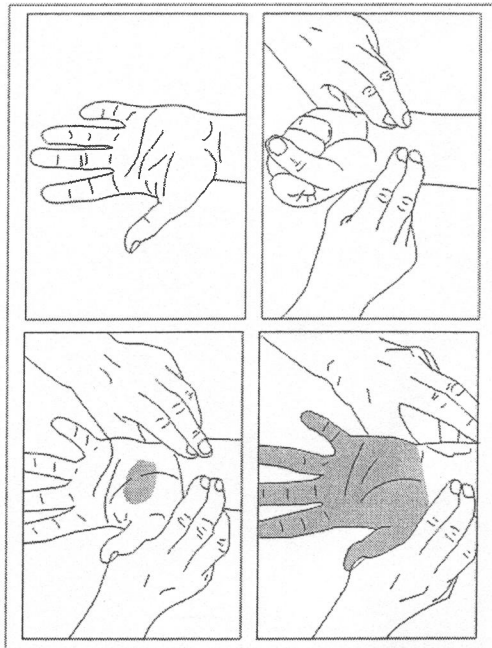
a) Radial veya brakial arter için hasta yarı yatar pozisyonda olmalı, kolun altına bir yastık yerleştirilmelidir. Radial arter için el bileği biraz gerilmelidir.

b) Femoral arter için hasta sırtüstü yatar durumda olmalıdır.

c) Radyal arterden ponksiyon yapılacaksa, önce unlar arterin fonksiyonunun normal olup olmadığı "Allen Testi" ile kontrol edilmelidir (Şekil 1).

Allen Testi: Hasta elini yumruk yapar, bu arada radyal ve unlar arterlere sıkıca bası yapılır. Her iki artere bası yapmaya devam ederken, hastanın yumruğu açtırıldığında el soluk renk alır. Radyal artere bası sürdürülürken unlar artere bası kaldırıldıktan sonra 15 sn içinde elin renginin normale dönmesi unlar kollateral akımın normal olduğunu gösterir.

Şekil 1: Radyal nabız kontrolü ve Allen Testi.

Uygulama:

1. İşlemden önce ekipman hazır olmalıdır.
2. Cildi temizlemek için iyot ya da alkol,
3. Cilt temizliği yapıp kuruduktan sonra işleme geçilir. Maksimum pulsasyon noktası saptanarak lokal anestezi yapılır.
4. Pratikte radial arter bölgesine 0.2-0.3 mL, brakial arter bölgesine 0.4-0.6 mL, femoral arter bölgesine ise 0.6-1.0 mL lokal anestetik uygulanması yeterlidir. Daha fazla yapılması durumunda işlemi zorlaştırabilir.
5. 2 mL'lik 25 g (portakal rengi) iğne takılmış %0.5 ya da %1'lik lidokain içeren enjektör,
6. Radial ya da brakial arter kan örneği almak için 23 g (mavi) iğne takılmış heparinize enjektör, femoral arter kan örneği için 21 g (yeşil) iğne takılmış enjektör,
7. İğne ile artere girilir (radial ve brakial arter için 20-30°, femoral arter için 70° açıyla).
8. Gazlı bez ya da pamuk,
9. Laboratuvara transport beş dakikayı geçecekse buz, Değerlendirmeler genellikle oda havasında yapılır. Oksijen alan hastalarda en az 30 dakika süreyle oksijen kesilmelidir.
10. İğne ucunu kapamak için plastik kapak ya da mantar tıkaç.
11. Artere girilmişse kan hızla enjektöre dolar. 1-2 ml kan alındıktan sonra iğne çekilir.
12. Kan örneği içine hava girmemesine dikkat edilerek analizöre verilir. Ponsiyon alanına 5 dakika kuvvetle bası yapılır. Ödem veya kanama olursa 5 dakika daha basılır.
13. Eğer kan gelmiyorsa: enjektörün iğnesi yavaş yavaş geri çekilerek artere rastlaması beklenir.
14. Parmaklarda ani ağrı olursa: Sinire dokunulmuş olabilir, iğne tamamen çıkarılmalı ve başka bir yönden girilmelidir.
15. Kanın enjektöre yavaş dolması: Vene girildiğini gösterir. İğne çıkarılır ve birkaç dakika bası yaptıktan sonra tekrar girilir.
16. Eğer ilk denemede arter kan örneği alınamazsa ve iğne içeride iken oynatılarak arter bulunmaya çalışılırsa hasta hiperventile edeceğinden sonuç sağlıklı olmaz. Almaya devam etmeye çalışmayıp yardım istenmelidir